

Tæppe-samlingen hos Kunstindustrimuseet

AF JAN ANDERSEN

Kunstindustrimuseet i Bredgade, København, har en samling på cirka 50 antikke orientalske tæpper. Men tæpperne ligger i museets magasiner og er normalt ikke tilgængelige for offentligheden.

Klubbens medlemmer betragter interesseret et tæppe.

Derfor var bestyrelsen for Selskabet for Orientalisk Tæppekunst meget tilfreds, da det endelig lykkedes at arrangere et besøg, hvor foreningens medlemmer fik lejlighed til at se et udvalg af museets tæpper.

Det var 10 år siden, at medlemmerne senest havde haft mulighed for at se udvalgte tæpper på Kunstindustrimuseet.

Den ene af foreningens stiftere Else Krøjgaard stod i midten af 1970'erne i spidsen for en studiekreds af tæppe-interesserede, der gennem to et halvt år arbejdede med at få registreret, analyseret og identificeret museets tæpper, der blot havde ligget på depot i mange år.

Museet havde ikke selv mulighed for at gennemføre registreringsarbejdet.

Da arbejdet var færdigt i 1977 blev internationale tæppe-eksperter gennem HALI inviteret til et arrangement på museet, hvor tæpperne og studiekredsens arbejde blev inspiceret og diskuteret.

"Det var et stort øjeblik, da vores arbejde blev godkendt af alle eksperterne," siger Else Krøjgaard.

Det var derfor naturligt, at det blev Else Krøjgaard som skulle fortælle om de 15 tæpper som Kunstindustrimuseet havde udvalgt til tæppeklubbens besøg den 8. november 2007, hvor tæpperne ét efter ét blev rullet ud på lærredsunderlag på gulvet i museets festsal.

Kunstindustrimuseet havde udvalgt til tæppeklubbens besøg den 8. november 2007, hvor tæpperne ét efter ét blev rullet ud på lærredsunderlag på gulvet i museets festsal.

Kunstindustrimuseet havde med udgangspunkt i en "ønskeliste" fra tæppeklubben fundet et udvalg af kaukasiske, anatolske og turkmenske tæpper frem af magasinet.

Tæpperne er bl.a. testamenteret til museet og doneret af Ny Carlsberg Fondet. Andre tæpper er købt. Der findes f.eks. tæpper fra den berømte samler Rudolf Neugebauers enestående samling, der blev solgt i København i 1939, da han var på flugt fra nazisterne.

Kunstindustrimuseet ejer bl.a. et anatolsk Ladik bedetæppe fra cirka år 1800. Se billederne af tæppet i fotogalleriet. Tæppet findes som "farvetavle III" mellem siderne 104 og 105 i bogen "Orientalische Teppichkunde" af Rudolf Neugebauer og Julius Oriendi (Leipzig 1923 forlaget Karl W. Hiersemann, bogen kan jævnligt findes antikvarisk) og med tekst om tæppet side 115.

Museets ældste klassiske tæpper fra 1600-tallet opbevares på et fjerndepot og det er beklageligvis ikke muligt for offentligheden at få tæpperne at se.

Blandt de tæpper foreningens medlemmer fik vist denne gang var dog et fragment fra det centrale Persien fra det 17. århundrede. Andre fragmenter fra samme tæppe, som i sin tid blev klippet i stykker og solgt til forskellige museer, findes i Lyon, Paris, Glasgow og Leningrad.

Nærstudie

Der blev også vist et kaukasisk tæppe med cypres-motiv og det omtalte Ladik bedetæppe. Begge tæpper blev i 1939 købt for få hundrede kroner fra Rudolf Neugebauers samling.

Vi så også flere flotte kaukasere, en "blomster" Shirvan fra 1800-tallet, en Bordjalu Kazak fra omkring år 1850, en lille Shirvan fra 1800-tallet samt en smuk anatolsk Konya løber.

Men de smukke gamle tæpper kom ikke helt til deres ret af to grunde: Belysningen i museets festsal var alt for dæmpet til at farverne i tæpperne trådte ordentligt frem. Antikke tæpper indfarvet med naturfarver tager jo ikke skade af lys. Men det mest overraskende var, at tæpperne ikke havde været vasket i mange, mange år og derfor fremtrådte nærmest "grålige" af snavs.

Som bekendt skal "ægte tæpper" vaskes regelmæssigt, fordi ulden og farverne kun fremtræder naturligt, når de er rene. Men snavsede tæpper nedbrydes også hurtigere end rene. Derfor er det meget beklageligt, at Kunstindustrimuseet ikke har prioriteret eller ikke har haft midler til at sørge for en professionel vask og restaurering af de ofte kostbare tæpper.

Tæpperne blev efter fremvisningen omhyggeligt rullet sammen i silkepapir iført bomuldshandsker og emballeret i "skræddersyede" hylstre af bomuldslærred før de blev lagt på depot igen. Men al denne omhu synes noget overflødig, så længe tæpperne er fulde af gammelt snavs, som også øger risikoen for angreb af skadedyr.

Allerede da Else Krøjgaard's studiegruppe arbejdede med analysen af tæpperne i 1975-1977 anbefalede hun museet, at tæpperne blev sendt til en professionel vask. Men det skete desværre ikke, angiveligt på grund af prisen herfor.

Selskabet for Orientalisk Tæppekunst finder det meget beklageligt, at Kunstindustrimuseets fine tæppe-samling ikke vedligeholdes på forsvarlig vis og vil på denne baggrund rette henvendelse til kulturministeriet i forsøget på at få forbedret museets forhold.

Samtidig anbefaler vi, at man indtil videre ikke testamenterer tæpper til museet, dels på grund af vedligeholdelsesforholdene, dels på grund af offentlighedens manglende muligheder for at se samlingen.

Personer, som har testamenteret deres tæpper, har gjort det ud fra et ønske om, at tæpperne skulle være til glæde for offentligheden. Det samme må anses at gælde for de tæpper som er doneret af Ny Carlsberg Fondet, der har doneret cirka en tredjedel af museets tæppe-samling.

Selskabet håber, at der i fremtiden bliver bedre muligheder for at få adgang til museets tæppesamling, herunder også de ældste tæpper, som efter det oplyste opbevares i et fjerndepot uden at interesserede har nogen mulighed for at se samlingen.